

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — „
 Negyedévre . . . 2 — „ 50 „
 Egy hónapra . . . 1 — „

Egyes szám 4 kr.
 A lap szellemi részét illető minden köz-
 onény a szerkesztőségbe (Főúr 1828. sz.)
 barmintse küldendő.

Előfizethető helyben:
 Teleki K. Lajos könyvkereskedésben
 és a kincshivatásban. (Főúr 1828. sz.
 alatti.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Nagy hasábozú hirdetés 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű a többnapos hirdetésnek a ki-
 szerint jutányos áron vetnek fel. Helyez-
 őj minden külön bejelölésért 30 kr.
 Hirdetést vagy közleményt magában foglaló
 újsónapló ára 50 kr.
 Nyilvántartási közlemények minden példát 50
 50 krajczár.
 Hirdetéseket felvételre a szerkesztősé-
 gen és kincshivatásban. Főúr 1828. sz.
 alatti.)
 Köszönet nem adatik vissza.

**Asztali-
gyógy-viz**
 és
 gyógyhatással bír kö-
 és rekedségnél, tüdő-,
 omor- és hólyagurutnál
 al vegyítve felséges ital.
 DEBRECZENBEN:
 Pülp, Rickl. J. Z., fűszerkereskedőknél.
 országai főraktár:
 Budapest. Arany János-utca 9. sz.

Római katolikus papok.

(Ma és 52 évvel ezelőtt.)

Azt mondják, hogy a világ halad és hogy a szabadelvű eszmék az emberiség szellemvilágában mindinkább nagyobb tér hódítanak. Ez az általános világnézet azonban megtörik, ha a róm. kath. papok álláspontját, melyet ezek az egyházi politikai kérdések terén elfoglálnak, bírálunk tárgyává tesszük.

Ma ugyanis széles Magyarországon nem találkozott még ekkoráig egyetlenegy róm. kath. pap, aki a haladó kor-szellem magas szellemétől áthatottan ki merete volna mondani, hogy ő lelkes híve a kötelező polgári házasságnak. Már pedig az csak nem képzelhető, hogy az oly magas műveltségű és mély tudományú magyar kath. klérus tagjai fölött a haladás szelleme minden hatás nélkül, nyomtalanul vonult volna keresztül; hogy éppen ez az intelligens testület volna az egyedüli az országban, mely az emberiség jóléte és boldogítására irányzott reformtörvények világító fénysugára elől a sötétség odujába bujjon el. Tényleg azonban úgy van.

Ebben a különben igen tiszteletreméltó testületben, dacára annak, hogy ők is tudják, átértik a szóban forgó reform-eszmék üdvös hatását az emberiségre — mert másként nem is lehet — mégsem bátorodik egy is a sikra lépni és kimondani lelkének igaz meggyőződését.

Másként volt az ezelőtt 52 évvel. Akkor nem egy róm. cath. pap, de számtalan találkozott, aki bátran kimerte mondani véleményét a vegyes házasságok kérdésében.

Ime egy beszéd, melyet egy Horratik nevű róm. cath. áldozó pap Pestvármegye közgyűlésén 1841. évben mondott, ebből meggyőződhetünk mindenki, hogy ezelőtt 52 évvel hoztak-e fel hiteltelvi (dogmatikai) akadályt a házasságnak polgári uton való kötése ellen. A beszéd különben így szól:

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Kölcsey Ferencz édes anyja.

A mai időben, sőt már az egész utolsó században van annyi feljegyzés a szereplő emberek életéről és viszonyairól, hogy az élő szájhagyomány és a tudnivalók közlése által rendszeren ismétlésekbe esik az ember a közutadat elött.

Kölcsey Ferencz is korunkban, illetve apánk korában, tehát már ebben a században élt és szerepelt; életviszonyai, összeköttetései ismeretesebbek azok előtt, — kik egy olyan férfit, mint Kölcsey Ferencz, ismerni, méltányolni vágyanak. — Vajda Victor Kölcsey életét meg is írta, a könyv köz kézen forog.

En se tudok újat mondani, legfeljebb alig érintve fölelevenítek egy pár képet Kölcsey életéből és viszonyából; de előbb kiigazítom — s ezt tartom fontosnak — Vajda Victornak egy téves állítását.

Azt írja Vajda: „A szatmármegyei Kölcsey családból való Kölcsey Péter almosdi földes ur, intelligens ember, Középszolnokmegye akkori nagytelektélyű és szödemeteri illetőségű alispánja Bölöni Péter kegyét, Agnes nevű leányának pedig hajlamát és kezét megnyerte — és így ebből mindenki úgy tudja meg a dolgot, hogy Kölcsey Péterné sz. Bölöni Agnes, Kölcsey Ferencznek az édes anyja: Bölöni Imréné volt a leánya. — Ez pedig nem úgy van.

Közelebbről elhalt és ma is élő Bölönik állítása és tiszta tudata szerint Bölöni Agnes a Kölcsey Ferencz édes anyja, Bölöni Adam-

Méltóságos Elnök!

Tekintetes Karok és Rendek!

Mint hogy fogadtam Gyarmathy Főtisztelendő Urnak, hogy ha ő felszólal a vegyes házassági tárgyan, én neki felelek, szavamat tartani akarván, kérem figyelmeket.

Ki az előttem szóló Pap Urakat hallgattya, azt gondolhatná, hogy nincs Magyar Országban más gondokozású Pap, — és hogy minden Pap a Püspöki kör levelekkel egyet ért, én bizonyossá teszem a T. közönséget, hogy a Magyar Papság között létezik oly párt is, kinek nem az a fő gondolata, hogy ő Római, vagy Pápista, hanem inkább fekszik szívében, hogy Polgár, hogy Nemzet Papja, hogy ember, ezen általános eszmék lebegven szem előtt, ő leginkább az ész után indulni szokott, a mi engemet illet én megvallom őszintén, hogy mind annyiszor pirultam, a hányszor azokat a főpapi rendelkezéseket olvastam, s csudálkozom, sőt meg nem foghatom, hogy irhat ilyesmit egy Fő Pap, egy Primás! Ezen rendeletek kettéfele vágják az emberiséget, úgy hogy egyikben áldás, a másikban átok, az egyikben Isten, a másikban Ördög légyen, s így gyűlöletessé s utálatossá teszik a nem Pápistai világot, s véle a mi nem Pápista Hazafirtásainkat is mintha bizony egy halhatatlan Göthe utálatos volna, mintha egy Kossuth, Fay Andrassal közelebb társalkodni veszélyes volna, mintha annyi Mlgos Asszonyagokat kárhoznatunk, s utálnunk kellene azért, mert nem Pápisták, szomorú tünemény, két háza-utandó jön a Paphoz, s nyilatkoznak, hogy a legszentebb pályára lépni, törvényesen nemzeti polgárokat, embereket nevelni, s egymást boldogítani szándékoznak, kéri tőle a beszéltendő áldást, a Pap nem akarja áldani? Krisztus a keresztján pedig ellenségét áldotta, a Pap meg sem áld, Isten mindent maga megáldott, s áld, a Pap meg sem áld, iszonyatos gondolatok!!! Az én véleményem ennél fogva egy részről az, hogy ha a nemzet óhajtja megáldani a vegyes házasságait, a Pápnak kötelessége álljon, mert a nemzet Fija; nemzet kenyerét eszi, nemzeti Törvény, s alkotmány jövételeményeit élvezi, más oldalról azonban, ha magam nézeteit ki kellene fejeznem, azt javaslom, hogy 1-ór az egész áldás kimaradjon, minthogy az 1-ór annyi zavarogást, zenebonát szór közibünk és hazánkat háborítja, mi ily veszélyes, bátran kimaradhat. 2-ór Mert az áldás semmit se tesz a házasságban, mert a házasságnak elemei ezek: a házaspárnak minden oldalról szövetséges különös szeretete, bizalmas türelme, szülői okos-sága s a t. már pedig a Pápi áldás, sem ezt a szövetséget nem szilárdítja, sem a szeretetet nem bővíti, sem a bizalmat nem nagyobbítja, semmit nem! nem tesz jobbat, azaz üres haszontalan valami, azért is kihagyható, de

A szerb kormány vád alatt.
 Belgrád, jul. 18. Folyton tartó érdeklődés mellett a szkupstina ma délelőtti ülésében folytatta a vád alá helyezési indítvány tárgyalását. Elsőnek felszólalt Garasinn. Nem tartja elégségesnek csak a liberális kabinet bevárolását. Első sorban a regenseket, mint közönséges hazafurlokat kellene felelősségre vonni, mert hiszen ők nem élvezik a királyi hatalom sérthetlenségét; már pedig a regenség kuforrása az összes bajoknak. Mindenesetre magasztos volna, ha a radikális párt mindent átadna a felelősségre. Ezzel megnyitná a békeszeretet aeráját. Nem hiszi azonban, hogy a radikálisok erre képesek volnának. E ha mind a mellett a regenseket sem akarják felelősségre vonni, ő és párja nem vesznek részt ezen akcióban. Petrovics Marko lelkes Ribarácot gyávának s az összes liberális minisztereket közönséges gazembereknek deklarálja. Fajszics Ranko, az ismert parasztvezér nagy hatást ért el beszédével, különösen

nak és neje Bydeskuti Máriának volt a leánya és nem Bölöni Imréné.

Bölöni Adam Kémeren lakott, a volt Krasznamegyében egész életében; viselte a krasznamegyei alispánságot sokáig; gyermekei mind Kémeren születtek.

A kémeri ref. egyház rendes anyakönyvet e század első felétől fogva vezet; de vannak jegyzetek a múlt század közepéig visszsa a születésekről, esketésekről és halálzásokról, melyek az egyes időkölzi lelkészek által vezetettek, bár házagosan.

Bölöni Adamnak és neje Bydeskuti Máriának a jegyzetek szerint — magam végignézetem a jegyzeteket — nyolcz gyermeke volt. En azonban születési évet csak is egynek Julának találtam meg, ki 1769. nov. 27-én született; a többi hét gyermek születési éve nem fordul elő a jegyzetekben, — vagy e jegyzetek elrongyolott ócskasága takarta el szemem elől.

Juliánnak testvérei voltak: Mária, Katalin Visky Daniélné, Anna, Sándor (neje Domby Julianna), Mihály (neje Bydeskuti Theresia), Imre (neje Bydeskuti Heléna), kit Vajda az Agnes édes apjának mond és végül Agnes f. Kölcsey Péterné.

Bölöni Agnes f. Kölcsey Péterné tehát nővére volt Bölöni Imre középszolnokmegyei alispánnak és nem leánya.

Kölcsey Ferencz édes anyjának, a Bölönik családjá, régi, és székyei család; Háromszékben laktak a 16-ik század második feléig. Bölöni Illesnek a fia Péter Miklós-várszék kövele volt 1459-ben a medgyei országyűlésen. — A 16-ik században lefolyt székely forradalmak s az erre következő politikai elnyomások következtében azonban lassanként kiköltöztek Bölönből. Bölöni Gáspár

egyebkent is. 3-ór Ezen áldás csak külső áldás, már pedig ha külső áldás köll, megáldják a házastársat barátja, megáldják a kol, megáldják Attyai, anyjai, ezen drága szívreható áldások után minék a pápi áldás; főleg ha a Pap tagadja (én legalább volnék), de tovább ezen áldás ártalmas is, mivel alapja egy bal itéletnek, azon bal itéletnek t. i. mintha csak belőle folyna, s benne gyökerezne a házassági boldogság, így a házaspár erre építve, le-vegőbe épít, s ön magára nem építve, családik, vagyis bal itéletbe forog.

Javallom 2-ór, hogy a vegyes házasságnál tanuskodó Pap ne fizetessenek, mert nem teszi azt, miért előbb fizettek.

3-ór Az így kötött vegyes házasságok elvonattassanak a Pápi bíróságtól s a világi bíróságra bizzassanak — ennél fogva felbonthatók, vagy felbonthatatlanok legyenek. Amint ezt az új bírák itélik, ezeket indítványoznám mostanára, a jövő országgyűlésének alkalmára javaslom! hogy

4-ér. Az egész házassági ügy a papok kezéből kiszabadítottassék és a polgári hatalomnak adassék, csak azon egyszerű oknál fogva is, mivel a papság ebbeli jogával vissza élve ennyi zenebonát, ennyi ingerültséget támasztott közepettünk; ugyis tudjuk, hogy ezen ügy hajdan a világi hatóság alatt létezett, így volt ez Konstantin előtt, s így után, ezt tanusítja Theodosius Kodex, ezt Justinianus Törvény-tára, ezt ugyanannak Novellai, ezt Kassiodozus formulái, a Gothus Királyoknál is, csupán a Tridenti zsinat újeje az, mely a Pápságnak e tárgyi Jogát megállapította, de ez is csak, vagy a Fejedelmek aláírása s engedékenysége által történt, vagy a népek kiskorúsága által Papok kezébe kerültek.

A szerb kormány vád alatt.
 Belgrád, jul. 18. Folyton tartó érdeklődés mellett a szkupstina ma délelőtti ülésében folytatta a vád alá helyezési indítvány tárgyalását. Elsőnek felszólalt Garasinn. Nem tartja elégségesnek csak a liberális kabinet bevárolását. Első sorban a regenseket, mint közönséges hazafurlokat kellene felelősségre vonni, mert hiszen ők nem élvezik a királyi hatalom sérthetlenségét; már pedig a regenség kuforrása az összes bajoknak. Mindenesetre magasztos volna, ha a radikális párt mindent átadna a felelősségre. Ezzel megnyitná a békeszeretet aeráját. Nem hiszi azonban, hogy a radikálisok erre képesek volnának. E ha mind a mellett a regenseket sem akarják felelősségre vonni, ő és párja nem vesznek részt ezen akcióban. Petrovics Marko lelkes Ribarácot gyávának s az összes liberális minisztereket közönséges gazembereknek deklarálja. Fajszics Ranko, az ismert parasztvezér nagy hatást ért el beszédével, különösen

mikor az államtanácsnak vérbefürösztött végzését, mely szerint a goracsi községi előjáróság törvényesen járt el, magasra emelve, felmutatta. E végzést a goracsi bíró a katonaságot vezénylő tisztnek felmutatta, mikor ez tüzet parancsolt és 18 halott s 36 sebesült terült el ott. A delutáni ülésben folytatta a szónok nagyhatalú beszédét. Mit szólnának — ugymond — a szerbek idegen hatalom alatt, ha látják, hogy saját államférfiak nem adnak a szerb hadseregnek más feladatot, mint hogy fegyvertelen, bekes polgarokat öljön. Holnapra még 19 szónok van előjegyezve, de mégis valószínű, hogy már a holnapi ülésben lesz meg a szavazás. A vadindítvány elfogadása kétségtelen.

A khedive nőülni akar. Abbas pasa, Egyiptom ifju uralkodója, a Therezianum postá növekedése, a német viveurök városában, Beesben, sok oly nyugati szokást sajátított el, a melyektől Kairóban sem tudott megvalni. — Főleg és előszeretettel hozt a jó szokáshoz ragaszkodott, hogy minden szép nővel, legyen az bárki, minden áron meg akart ismerkedni. A kairói szépségeknek feltűnt, hogy a khedivével egyidőben, habár nem is együtt, feltűnő szép hölgy érkezett meg, a kiról csakhamar megtudták, hogy egy bécsi magasrangú katonatiszt elvált neje. A kairói asszonyok, a kik csaknem kivétel nélkül vetélkedtek a karcsú khedive kegyelért, hűledezet tapasztozták, hogy ez a bécsi hölgy egyseszedül lopódzott Abbas pasa szívébe, a kit teljesen uralt. Egy szépnapon a bécsi nő nyomtalanul elült. Az ifju khedive jayveszékelve követelte, hogy teremtsék elő az ő szíve imádoztját. Az a szerencsétlen bécsi nő még most sem került elő és Kairóban azt suttogják, hogy török udvari szokások szerint láb alól tettek el. A kairói udvari körök most mindent elkövetnek, hogy az ifju khediveben felebrézzék a nőülés iránti kedvet. És ez az oka, hogy Abbas pasa most Konstantinápolyban van. A török szultán udvarában most két 17 éves hercegnő várja a főkötőt. Az egyik a szultán leánya, a szép Naïma, a másik a szultán unokahuga, Emina. Eddigél nem volt szokásban, hogy a szultán családjaól a külföldi mohamedan fejedelmekkel hazasították volna össze a hercegnöket és ha a khedive házassági terve sikerül, akkor ugy látszik ez az első eset, a mely főleg Kairóban nagy kitüntetés számba megy majd.

BELFÖLD.

Magyaroknak magyar ruha. Az aradi függetlenségi kör tagjai divatba akarják hozni a magyar ruha viselését. A legutóbbi ülésen nagy lelkesedéssel elhatározták a kör tagjai, hogy ószatól kezdve magyar ruhát viselnek. Az életrevaló eszmének máris igen sok

gyermeké soha sem volt; különben is, az adatok kétségtelessé teszik, hogy Kölcsey Péterné a Bölöni Adam leánya volt s egyszersmind nővére Imrénének. Ennek a korokozónak a helyessége és teljessége ugy hiszem most már kétségtelen.

Kölcsey Péterné férjével Álmosdon lakott ugyan, de midőn a terhesség sulyát közeledni érezte, Sződemeterre ment Imre testvérátjához, hoi a hozzá nagyon jól indult a sógoraszonnyának Bydeskuti Helenának barátságát, biztatását vette igénybe a válságos időben és itt jött világra mint közönségesen tudva van Kölcsey Ferencz.

Kölcsey Péterné Kémerre is eljárogatott rokon látogatába gyermekeivel együtt, különösen Bölöni Mihály testvérehez, kihez többszörös rokonság kötötte, nevezetesen Kölcsey Péterné sz. Bölöni Agnesnek az édesanyja is (Bölöni Adamné) Bydeskuti leány volt, az Imre bátyja felesége is az volt, és testvéreinek Bölöni Mihálynak is szintén Bydeskuti leány volt a neje.

Első gyermeke Boris; ez piciny korában elhalt; második gyermeke Ferencz, a híres Kölcsey 1798. aug. 8-án született. Még Samuel Mária Adam és Péter testvérei voltak Kölcsey Ferencznek, kik közzül Mária — szintén kic-i korában halt el, Péter pedig atyjának 1796-ban történt halála után 8 hónapra született — s eként Bölöni Agnes korán özvegyesre jutott négy kis árvával.

Bölöni Agnes, özvegy Kölcsey Péterné Debreczenben tanította — a négy Kölcsey fiut.

A főiskola melletti darabos utcában fogadott szállást számukra és pedig 2 szobát konyhával.

Határidő-naptár.

Júl 22 Zilahi Gyula művész-estélye a Margit-fürdőben.
Júl 26 Debreczen-f. ahonyi vasut r. társaság közgyűlése
Júl 27 Városi közgyűlés.
Aug 27 A függetlenségi párt nyári tánczi-gála a Margit-fürdőben.

Ujdonságok.

Magyar tanárok Rákóczi sir-jánál. A Konstantinápolyban idező magyar tanárok vasárnap a lazaristák St-Benoit kórházában felkeresték II. Rákóczi Ferencnek sírját, s ugyanakkor misét szolgáltattak.

A kolera Budapesten. Hétfőn és kedden hat kolera gyanus betegedés történt a fővárosban. A betegekkel azonnal bezárították a barakkokhoz. Két beteg Erzsébetfalváról való.

Virágédek. A rózsahónap kedves ujdonságát hozott a párisiaknak, az úgynevezett virágédeket. Azért nevezték így el ezeket, mert ez ebédeknek ugy az asztalt, mint az étkeket csupa egyfajta virággal díszítik fel.

Anna-bál. A konyári Sós-tó-fürdőben — mint lapunknak írják — júli 26-án tartatik meg a szokásos Anna-bál, a fürdői idénynek legvirágosabb mulatsága.

Könyv lopás. Talán nem is tud olvasni a fiatal gyermek-esavargó, de miután alkalom szüli a tolvajt, könyvet lopott. László Albert helybeli könyvkereskedő kiakasztott fa alkatmánya kirakata talán már többeket is készített arra, hogy a gyenge kiállításu fakirakot feltörje.

Az örök császárnéről. A boldogtalan mekkai császár örövegét, a még boldogtalanabb Sarolta császárnét, minden esztendőben egyszer sokan meglátták eddig azok közül is, akik nem tartoznak közvetlen közeletéhez. Ez a nap július 2-ik vasárnapra volt, amikor Sarolta császárné részt szokott venni a bálban, a Brüsszeltől három órányira fekvő Meysse közönségek processiójában.

Szóll az Ermelleken. Az ermelleki szóllószabdák örömmel üdvözlölk, hogy nagyobb részben már híre-hamva sincs a szóllókban a díszesség. A felig-meddig elpusztított szóllók, a hol a gazdák elkeseredésükben ki nem vártok, s mással nem ütették be szőlőiket, szemlátomást javulnak, növekednek. Már az idén is kielégítő eredményre kec-gedtek őket a szüretelés. A hol a szólló megmaradt, pár év múlva teljesen magukhoz jönnek a szóllótőkék.

Debreczeni piac. A hideg esős idő beálltával, mely a takarásra nagyon kedvezőtlen, a gabona ára újra jelentékenyen emelkedett. Ugyancsak emelkedést mutat a sertések ára is. A szarvasmarhákáé illetőleg még mindig változatlan a vásár, a kínáló s kereslet egyforma niveau áll.

Iparosok és gyárosok figyelmébe. A m. kir. államvasutak budapesti igazgatósága a mozdony-személyzet részére szükséges teli ruházat beszerzése iránt 1893 július 25-én Budapesten tartandó pályázatot hár-dít, mely körülményről az érdekeltek az alul-tesztíttetnek, hogy a pályázati f. tételek az alul-írt kamaránál (n-hatvan-utca 1445 sz. a hivatalos órák alatt megtekinthető. Debreczen 1893 július 19. — A kereskedelmi és ipar-kamara.

Válakozók figyelmébe. Ugcosa vármegye alispáni hivatala utak fentartásához szükséges kavic szállítására 1893 augusztus 7-én Nagy-Szöllösön tartandó pályázatot hirdet; miről az érdekeltek oly megjegyzéssel ér-

tesztíttetnek, hogy az idevonatkozó feltételek az alulírt kamara hivatalánál (n-hatvan-utca 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthető. Debreczen 1893 július 19. A kereskedelmi és iparkamarai.

Nánási Lajos és társai bünpörében, mint azt már tegnap előre láttuk, nem volt az ítélet ma sem meghozható. A tegnapi napot ugyanis csaknem teljesen igénybe vette az elsőrendű vádlott védőjének, Dr. Hartstein Lajosnak előterjesztése, mely mindvégig megmaradt azon színvonalon, a mint azt róla tegnap megírtuk. Az osztó-igazság elvét követő halgatóság éppen azért neki is bőven jutott a tetszésnyilvánításokból, a melyeket nem tagadott meg a következő védőtől Dr. Ozory I-től sem, ki az öreg Grünstein Bernáttól védelmezte.

A közegészség érdekében. A rendőrséghez máris számos feljelentések tettek olyanok, kik a közegészség ellen vétettek. Ezek ügyében napok óta folynak a tárgyalások s a közegészség ellen vétőket szigoruan bünteti a rendőrség.

Védekezés a kolera ellen.

Szigoru átíratot intézett ma a ker. kapitánysághoz a főkapitányság, melyben felhívja a rendőrséget, szigoruan ellenőrizze a város lakosságát a lég és a talaj tisztántartására, s az azok beszeny-nyezését előmozdító anyagok eltávolításának felhívására.

A mezőn. Idyllikus élet. A nagy Alföld rengő buzakalászos tengerére száll tekintetem. Nézem hásszasan, néma csodálattal Istennek eme megízéztetlen kedves áldását s végtelen nagy gyönyörűségbe mérli a lelkeim.

zad, míg mi puba kényelemben ringatjuk magunkat.

Es az az együgyű, naiv arató mégis százsorosan boldogabb az ó egyszerűségében, — mint a gonddal élő, adóságokkal terhelt, folyton mosolygó főúr az ó ragyogó termeiben.

Meg is érdemi!

Irodalom és művészet.

Dankó Pista népszínműve. A pécsi színházban kedden este premiére volt. Dankó Pistának, a híres szegedi cigányprímásnak a népszínművét, a Patak leányok-át adták elő és darab, amely tele van a legpoetikusabb részletekkel, óriási sikert aratott.

Norvégék az északi sarkon.

Nansen Frithiof expedíciója. Majdnem egy hónappal ezelőtt, június 24-kén indult el Christi-nából a Fram (Előrel) hajó az északi sarkra Nansen Frithiof kapitány vezetése alatt.

Különösen az utirány nevezetes. Korábbi expedíciók tapasztalataiból Nansen azt következteti, — hogy bizonyos ten-geri áramlatok keresztülvisznek a sarkon.

Igy 1881-ben a Jeannette francia hajó szerencsétlenül járt utasait, kik a Behring-szoroson át belekerültek a sarki tengerbe, egy jégmezőn az áramlat a sark felé ragadta s csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtak déli irányba elmenekülni.

E tapasztalatok alapján Mohn, a christianiai obszervatórium tudós igazgatója, felállította híres elméletet a sarki tengerben levő áramlatok valószínűségéről.

Nansen elhatározta, hogy ezt az elméletet gyakorlatilag megvalósítsa. Északi Szibéria-partja mellett, a Behring szorosától északra halad a Wrangel-szigetek felé s itt bevárja a legkedvezőbb jégi és időjárási viszonyokat.

Nansen bizik benne, hogy áthalad a sarkon s Görland és Spitzbergák közt nyílt tengerre lyukad ki.

A Fram hajó építésében új az, hogy ugy van építve, hogy a legnagyobb újnyomást is kiállja. Sőt ha a jég szorítja, nem roppanik és török össze, hanem felemelkedik a jég fölé.

Nansen nemcsak a hajóépítésre ügyel fel a legapróból részletekig, de legénységét is mind maga válogatta össze, viharezett, hidegben, tengeren, veszedelmek közt felnőtt norvég tengerészekből.

Nansen arra is el van készülve, hogy a hajóját ott kell hagyni. Ez esetben hócipőkön folytatná az utat és kitűnő sátrak alatt laknának, de magukkal vinnék eszakaikat is, s aztán ezekre szállnának, a mint ismét eléri a nyílt tengert.

Nansen azt mondja, hogy a sarki utazó, ha jó ruhája és elegendő élelmiszere van, minden bajon keresztülvághatja magát.

Közgazdaság.

A takarmányszükség Nemetországban. Berlinből telegrafálják, hogy azok az élelmészeti hivatalok, melyek a takarmány-termes tekintetében kedvezőbb viszonyok közt levő keleti részekben vannak elhelyezve, utasítást kaptak, hogy a szénát, ha teljesen száraz, közvetlenül a rétről is megvásárolhatják. Mint Bayreuthból jelentik, a bajor kormány ott egy negyed millió márkát utaltványozott a takarmány-inség enyhítésére.

Az almabor meghonosítása. A gyümölcsstermes érdekében a földmivelésügyi miniszter a külföld mintájára, hol különösen Franciaországban, átlag évenként mintegy 17,200,000 hektoliter almabort készítenek ily bor készítését újabb nálunk foképpen a nagyobb almatermő vidékeken meg akarja honosítani. A földmivelésügyi miniszter már meg is hozatta

Normandiából a szükséges gépeket és eszközöket, melyeket aztán ingyen fog a termelők használatára bocsátani, sőt szakembereit is ki fogja rendelni a kellő utbaigazítások megadására, más-résről az iránt is történet lépések, hogy az alma-bor lehetőleg enyhé fogyasztási adóval terheltes-sék meg s illetőleg az 1892 évi XIV. t. c. z.-nek az almaborra megállapított italadó-tétele je-lentékenyen lejjebbállítottassék.

Amérika idei termése. A legutóbb megjelent termés-becslés az Egyesült-Államok-ban nagy feltűnést keltett. — A buza-termés az idén az előző évekhez képest deficizáttal záródik. — Kedvezetlenebb a buza-termés kör-ülbelül egyötödét, tehát 38 millió hektoliter-rel. — A buza állása és pedig az öszi 77.7 százelek (tavaly 89.60 százelek, 1891-ben 96.20 százelek), a tavasz 74.10 százelek, szemben 909 százelekkal, illetve 94.10 száze-lekkel. A két termény átlag 76.70 százelek, azaz 1350 százelekkal rosszabb mint 1892-ben és 1880 százelekkal, mint 1891-ben volt. A buza-termő vidékek között legrosszabb a termés Kansas, Illinois, Missouri, Nebraska és Dakotában; legjobb Oregon, Pennsylvania, Ohio, Kentucky, Iowa és Washingtonban. — A százelekes kimutatásból továbbá a bevet-tett buza terület alapján kitűnik — hogy a várható őszi buza termés 9.241,784 hektárról, 10,55 hektoliterenként összesen 97,500,000 hektoliter, tavaly 10,53 millió hek-taron termett 11,92 hektoliter, összesen 125,72 millió hektoliter, (1891-ben 137,37 millió hek-toliter.) A tavaszi buza területe 4,768,230 hek-tár, az átlag termés 9,88 hektoliter, a várható összes termés 47,110,000 hektoliter; 1892-ben termelt 5,088,857 hektaron, átlagban 11,23 hektoliter és összesen 56,87 millió, (1891-ben 76,80 millió) hektoliter. — Együttvéve tehát a buza-termés 144,61 millió hektoliter. Tavaly 182,59, — 1891-ben 214,17 hektoliter volt. A kukoricával bevetett terület 75 millió acre; a várható termés 93,20 százelek ará nyában 682,50 millió hektoliter, 1892-ben 575,75 millió termelt és így a tengeri a mul-évinél jobb termést ígér.

százelekes kimutatásból továbbá a bevet-tett buza terület alapján kitűnik — hogy a várható őszi buza termés 9.241,784 hektárról, 10,55 hektoliterenként összesen 97,500,000 hektoliter, tavaly 10,53 millió hek-taron termelt 11,92 hektoliter, összesen 125,72 millió hektoliter, (1891-ben 137,37 millió hek-toliter.) A tavaszi buza területe 4,768,230 hek-tár, az átlag termés 9,88 hektoliter, a várható összes termés 47,110,000 hektoliter; 1892-ben termelt 5,088,857 hektaron, átlagban 11,23 hektoliter és összesen 56,87 millió, (1891-ben 76,80 millió) hektoliter. — Együttvéve tehát a buza-termés 144,61 millió hektoliter. Tavaly 182,59, — 1891-ben 214,17 hektoliter volt. A kukoricával bevetett terület 75 millió acre; a várható termés 93,20 százelek ará nyában 682,50 millió hektoliter, 1892-ben 575,75 millió termelt és így a tengeri a mul-évinél jobb termést ígér.

Közbányi osztályról. A sertésekkel való csarnok jelentése. július 12. a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg néhez (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 42.—43.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) 42.—43.— 3. Fialat néhez (páronként 320 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 4. Fialat közép (páronként 250—320 klg, súlyban 45.—46.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 klg-nél terjedő súlyban) 44.—45.— II. Magyar szedett: 6. Néhez (páronként 280 klgon felüli súlyban) 43.—44.— 7. Közép (páronként 280—290 klg, súlyban) 43.—44.— 8. Könnyű (páronként 280 klg-nél terjedő súlyban) 44.—45.— III. Szerbiai: 9. Néhez (páronként 260 klgon felüli súlyban) 44.50—45.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. súly-ban) 44.50—45.— 11. Könnyű (páronként 220 klg-nél terjedő súlyban) 43.—44.— Sertés létszám: júl. 16-napij napj volt készlet 489,274 darab. A hízott sertés üzleti árnyazata: változatlan. — Hízaltni való sertés 16—18—, malac (11—20 hónapos korban felhajtott) 1145 drb.

Szerkesztői üzenet. »Egy itthon maradt menyekőnek: A szerelem cikket közeleb közelebb s ha a már különben is dültől és boszortól lángoló Don Kihímász elégteltel kéreze mita, továbbá kötelességünk tartandók nagyvár helyét éppen ugy megrekomolmi, mint a hogy Kende Zsigmond megverekedett lapjának egyik női munkatársáért.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főttér 1828.) A legrégibb és elismert legkedveltebb savanyuvize Magyarországnak a

SZULINI

Korona-forrás,

a legújabb idő óta ujdivatu szép erős üvegekben töltetik és kildetki szét. Borral és gyümölcsnedűvel vegytve — a legmesszebb terjedő kedveltségnek örvend, amely nemcsak a legjobb üditő italnak van elősmerve, hanem mint ki-tűnő gyógyviz idült gyomor-katarrhus stb.-nél legioj-ban ajánlható.

Kolerajárványoknál

a szuliniviz legbiztosabb vó- és gyógy-serznek bizonyult. Főraaktár: Szabó Zsigmondnál DEBRECZENBEN. Kapható minden nagyobb fűszerkereske-désben és vendéglőben.

